

Servei de Documentació

Unió de Religiosos de Catalunya • Centre de Vida Religiosa i Espiritualitat

Plaça d'Urquinaona, 11, 2n 2a (08010 Barcelona) Tel. 93 302 43 67 sec.general@urc.cat - urc.info@gmail.com

Autor	Joan Viñas, laic	7
Títol	<i>L'esperança davant la crisi de l'Església</i>	
Data	1 de desembre de 2012, dissabte	
Font	Conferència pronunciada a la parròquia Sant Agustí, La Bordeta, Lleida, organitzada per la Delegació Episcopal de Vida Consagrada del Bisbat de Lleida	
Publicat	10 de gener de 2013	

L'esperança davant la crisi de l'Església

INTRODUCCIÓ

Agraeixo la confiança que heu dipositat en mi per tal d'escoltar-me una estona en el vostre recés d'advent.

Heu escollit un laic pluriempleat, que pretenc viure la meua fe –la meua estimació a Jesús de Natzaret– dins de l'Església Catòlica que me'l va donar a conèixer i seguint la Bona Nova que els Evangelis em proposen –i la tradició de l'Església m'ha ensenyat– procurar viure en el món “sense ser del món”, tractant d'apropar el Regne de Déu –ajudar a ser feliços– a les persones que conviuen en mi i del meu temps, amb moltes mancances personals.

Vaig fer medicina perquè volia servir els altres “aportant salut” com a guspira de Salvació, tot seguint el missatge de Jesús. La vida et va obrint portes i tancant-ne d'altres. Per la fe crec que la casualitat, l'atzar, no existeix com a tal aïlladament (en broma dic que no tinc “prou de” com per creure que tota la natura i la humanitat són sols fruit de la casualitat), sinó que hi ha una Cosmologia, una Providència que actua en el món i en cadascú de nosaltres i que ens sobrepassa, que no comprenem.

A vegades ens surten bé les coses, tenim èxit, fins i tot més de l'esperat. D'altres patim errades, incomprensions, situacions de patiment, malalties, que no comprenem, inexplicables si ho mesurem amb el nostre temps curt. Però l'experiència d'anys ja m'ha fet comprendre que també els patiments tenen un sentit; no avui, sinó més endavant. De qualsevol mal, se'n pot treure un bé. Cal no perdre la fe i l'esperança i viure els temps “de desert” amb més distància. A la llarga, moltes vegades es fa realitat que un patiment ens dur a un bé més gran, aleshores potser ni imaginat.

Jesús va ser un home extraordinari, compromès a favor dels dèbils del seu temps, contra les injustícies i els poders opressors de cossos i ànimes: criticava els rics que no eren solidaris amb els pobres i els religiosos que posaven càrregues i litúrgies inútils als seus seguidors pel fet de seguir manant sobre el poble i mantenint els primers llocs de poder a la societat: Qui vulgui ser primer s'ha de fer darrer, diu Jesús, no aspireu als primers llocs.

Sigueu servidors, els petits són els preferits de Déu, que és un Pare amorós, que ens estima, no ens deixa sols, vol el nostre bé.

Jesús guareix malalts, treu patiments. Per tant, no vol que patim. L'Evangeli és alliberador, no opressor, alienador, esclavitzador; ans al contrari, Jesús ens proposa un veritable camí vers la vida plena, amb felicitat. Però avisa que aquest camí és estret, s'ha de patir amb sentit per ajudar a millorar la societat, no ens ofereix una religió droga de la felicitat. La felicitat no s'aconsegueix si es busca directament, de cara; en canvi, ens segueix quan orientem la vida vers els altres, amb sentit.

L'Església ens ha transmès aquest missatge de Jesús. Al llarg de 2000 anys, molt ha plogut. L'Església està formada per homes i dones que som imperfectes. No és d'estranyar que a vegades els seus dirigents i els que ens anomenen cristians fins i tot pensin i actuïn contrariant Jesús en nom de Jesús: ja ens ho va advertir: no qui diu Senyor, Senyor, entrarà al Regne de Déu, sinó qui fa la Seva voluntat. I també ens diu: de fora vindran i passaran davant dels que es consideren salvats, doncs estan a dins.

Després d'aquesta introducció, passo al tema que heu escollit per al vostre recés.

ANTECEDENTS I PRESENTACIÓ DEL TEMA

El títol que m'heu posat és l'esperança davant la crisi de l'Església.

Avui dia, la paraula *crisi* està en boca de tothom i hi ha crisis en quasi tots els àmbits de la societat. Però l'Església de casa nostra està en crisi des de fa molts més anys a casa nostra. No cal anar a buscar proves a qualsevol hemeroteca o llegir articles en revistes religioses; sols cal mirar la realitat de les vocacions religioses i el nombre de batejats, de persones que assisteixen a l'església cada dia o els caps de setmana i el nombre de persones que demanen sagraments. Fa 10 anys no es pensava que el nombre d'enterraments civils seria tan alt com és ara: havien baixat els matrimonis eclesiàstics i els batejos, però es pensava que davant el misteri de la mort –per si de cas– la gent seguiria demanant un enterrament religiós. Doncs no és així.

Què està portant a l'Església a aquesta greu i profunda crisi? Què podem fer per sortir-ne? Quina esperança tenim?

Jo m'apunto amb els que insisteixen que els problemes de l'Església vénen d'haver-se allunyat amb alguns dels seus fets de l'Evangeli, del missatge de Jesús. Ell ja ho advertia, i a més ens deia: fixeu-vos en els fets, no ens les paraules. Déu ha fet sorgir de tant en tant veritables sants compromesos que han denunciat aquestes desviacions amb la paraula i s'hi ha apartat amb la vida, ajudant a revertir parcialment o impedir que augmentés l'allunyament. – Exemples: St. Francesc d'Assís, St. Ignasi de Loiola, Sta. Teresa de Jesús o St. Joan de la Creu, entre d'altres.

Des que Constantí i el seu successor van posar la religió catòlica com a religió oficial de l'imperi, el tàndem “poder civil” i “poder religiós” ha esdevingut massa fort i temptador per a les persones que l'exercien i ha portat a moltes accions contràries al missatge que teòricament defensaven.

A més, la societat ha anat avançant. La ciència ha anat esbrinant i explica molts esdeveniments abans misteriosos i, per tant, subjectes a manipulacions religioses i al sotmetiment de les persones de bona fe. Una religió mal entesa, basada a fer por a la gent, amb amenaces de l'infern, de condemna eterna si no es feia cas al que deien els sacerdots, únics representants de Déu a la terra capaços de pensar i que dirigien la consciència de la gent, ara ha quedat obsoleta en el primer món.

Les persones han guanyat llibertat, ja no tenen por de l'infern, senzillament perquè “no hi creuen”. Per tant, la presentació del missatge de Jesucrist, des del Concili Vaticà II –que va intuir aquest canvi de percepció de la societat– i del qual celebrem el 50 aniversari de la seva proclamació, ha anat canviant progressivament.

Abans de continuar, vull posar de relleu que avui dia l'Església està estesa per tot el món; que, malgrat que per les tecnologies de la informació i comunicació ens podem relacionar –“on line”– amb l'altre punt del planeta, potser la nostra centralitat d'uropeus –amos que érem del món– fa que, si una cosa va malament a casa nostra (també la proximitat és la que més ens afecta: ens fa més mal un mal de queixal que 100 palestins morts)– ho extrapolem i generalitzem. L'església europea està en crisi, però l'asiàtica està ressorgint, igual que a molts llocs de l'Àfrica.

No som el melic de tot, com ens pensem els europeus. No ens podem apropiari de l'Església global, som una petita part del món que vivim. Tal com alguns diuen: Si el món occidental estem a l'hivern de l'església, a l'Àsia i l'Àfrica poden viure la primavera, els països de l'Est –Rússia i exsatèl·lits– la tardor; d' altres, estiu, com podria ser Amèrica.

Per tant, malgrat tots els nostres problemes, no hem d'entristir-nos pensant que “tot va malament”, ans al contrari, la mateixa globalitat ens dóna l'esperança que hi ha una església jove, creativa, amb vocacions: a l'Índia i l'Àfrica. Els europeus som un poble envellit i patim les malalties dels vells.

A més, quan parlem de crisi, ens podem preguntar: crisi de què? Del tipus d'església que hem construït, la jeràrquica, institucional? De la gent que ve a les nostres celebracions i misses tradicionals –que alguns joves jutgen com a obres de teatre amb monòleg normalment avorrit de l'actor, que, és clar, depèn massa del seu art? O crisi de vocacions religioses a entrar al nostre estil de vida no adaptat als temps actuals?

A més, la societat occidental tecnificada, ocupada a omplir el seu temps amb les anomenades “comoditats”, a consumir coses i temps, a cercar la felicitat a cada moment i matar el pensament més profund, amaga la imatge de Déu. Així, no és d'estranyar que també amagui i no compregui la vida religiosa i l'Església, que a vegades la Televisió presenta igual que una tribu de la selva americana, com “una cosa estranya”.

Aprofito també per recordar, ja que he esmentat el creixement de l'Església en països de l'Est i l'Àfrica, que el gran perill que hi ha és que creixi reproduint els nostres defectes: que els joves sense possibilitats de sortir-se per ells mateixos, amb ganes de tenir prestigi i menjar calent fàcilment i tenir assegurat el futur, s'apunten a l'Església: allà, els capellans tenen categoria i poder: acostumen a anar amb cotxe a predicar a parròquies llunyanes, etc.; mentre que el poble no té ni suficient per menjar i consideren la bicicleta com un mitjà de transport de luxe. No critico fer servir el cotxe, necessari per la llunyania i gran extensió de les parròquies i bisbats, però sí que vull posar de relleu aquests perills, que he observat en les meves estades de cooperació a l'Àfrica.

A casa nostra, en canvi, els poders eclesiàstics han anat caient. Avui dia, els capellans ja no són els “guardians de la fe”, els posseïdors de la veritat i de la clau del cel i de l'infern, de la condemna eterna. Els bisbes ja no són més que representants d'una de tantes religions, majoritària al nostre país, però una religió més, als quals se'ls nega qualsevol dret a tenir privilegis socials. El poder Vaticà i del Papa queden molt lluny i els seus escrits i manaments són estudiats amb lupa i passats sota el sedàs de la raó i cultura actuals i, quan xoquen contra evidències, aleshores són ridiculitzats, aprofitant per fer-ho de tota la religió, fet que incrementa el desprestigi de l'Església. Ja de per si la crítica és prou fàcil de

fer només en veure les indumentàries que alguns vesteixen, els poders que encara ostenten, les contradiccions d'alguns de la seva oficialitat amb el missatge que transmeten.

El que els mitjans de comunicació ens fan considerar notícia la gent acostuma a creure-s'ho, almenys al començament. Massa vegades ridiculitzen la fe catòlica. La setmana passada estava en un sopar de metges i un prestigiós especialista de Barcelona que atén els vips de tot l'Estat va expressar la seva sorpresa per la notícia que el papa Benet XVI havia dictaminat que no existien el bou i la mula al portal de Betlem: "On anirem a parar?, una vegada més ens van enganyar, no hi ha un pam de net a l'Església!" Altres li van donar la raó. Altres deien: "No li farem cas, segur que el caganer sí que hi era! Els seguirem posant al Betlem que per tradició catalana seguirem fent!". Si aquesta és la cultura cristina que ara tenen els intel·lectuals, no podem esperar gaire més dels mitjans de comunicació social.

Per altra banda, són institucions de l'Església i persones de fe cristiana militants de l'Església catòlica que seguint el missatge i fets de Jesús i estant compromesos amb els pobres transmeten i ofereixen el missatge salvador, guaridor, de Jesús, que aporta el camí de felicitat i obre l'esperança a la nova vida, induint a treballar ja aquí i ara per la justícia social, l'eliminació de les grans diferències socials, contra el patiment de la gent, tot portant l'Evangelí – Bona Notícia – a les persones d'avui.

Aquestes institucions i persones són molt ben valorades per la societat actual. Ni els més anticlericals s'atreveixen –fan el ridícul si ho fan– a desprestigiar-les.

La crisi econòmica, social, ètica, de principis, de manera de viure, etc. que patim avui dia fa sobresortir aquestes persones i institucions que es dediquen als més dèbils i necessitats, als que pateixen més la manca de recursos. Però: no és aquesta l'evangelització, la Bona Nova, que Jesús ens va ensenyar, i no tota la resta?

He volgut ser crític en la presentació de la realitat actual per tal de no amagar el cap sota l'ala i tenir els elements sostenidors de la proposta d'una sortida esperançada per al futur. En el diàleg podreu contestar-me, amb molt de gust per part meva, ja que sempre s'aprèn quan hi ha diàleg.

PROPOSTES D'ACCIONS D'ESPERANÇA

Jesús ens diu que si no deixem parlar les persones parlaran les pedres. Ens diu també que hem de saber mirar els signes dels temps: quan veieu florir l'arbre sabeu que la primavera s'acosta. Joan XXIII va proclamar el Concili Vaticà II buscant un *aggiornamento* de l'Església.

Sols ens cal ser sensibles a aquests esdeveniments que passen davant nostre, saber-los primer veure, detectar, ja que, si no tenim les antenes connectades, no escoltarem res. Després hem de saber interpretar-los, què ens volen dir? Què ens demana que diem i fem avui dia? Ens hem de posar en acció: ho hem de fer i finalment hem d'avaluar-lo i anar rectificat el rumb de la nostra vida i accions a mesura que canvia el vent per arribar a bon port, ser flexibles i saber adaptar-nos amb els mitjans per ser constants i fidels en la missió.

Proposo uns passos:

1. Ser sensibles als esdeveniments

Jesús ens diu que no ha vingut a guarir els sans sinó els malalts i que s'alegra més el cel per un pecador convertit que per cent que ja es comporten bé. Així, la nostra experiència és

que quan una persona –o moltes en una societat– viuen bé amb pocs problemes, la tendència és oblidar Déu i creure's autosuficient. Ja el llibre de la Saviesa resa: “Déu meu, no em doneu massa riqueses o us oblidaria ni massa pobresa o parlaria malament de Vós”.

Avui hi ha una forta crisi que fa patir molta gent. Si hom no la pateix, és fàcil no ser-ne prou sensible. Si tenim el pa assegurat a taula –ni que no sigui cada dia amb pernil– i la casa calenta a l'hivern, podem, sí, ser conscients que hi ha patiment al món, però sols això: ser conscients, però no haver-nos tocat el cor i fet reaccionar.

Hem de sortir de casa i anar i convida amb la gent que pateix. No cal viure tot l'any amb ells, però sí periòdicament patir amb ells, que és el que vol dir la paraula “compassió”: “patir amb”. Si ens fem empàtics, si som capaços de percebre en la nostra pròpia pell els seus neguits, pobreses, sentiments, pors, infelicitats..., aleshores voldrà dir que en som sensibles, que no farem com el levita en el camí de Jericó en l'escena del bon samarità.

Per tant, cal no “endurir el cor” davant el patiment aliè. Sí que cal no caure al pou de la desesperació amb el desesperat, ja que, aleshores, necessitarem d'un tercer que ens hi tregui als dos, però sí que cal connectar amb el que hi està a dins, donar-li una corda i agafar-la els dos per ajudar-lo a pujar i sortir-ne. Una cosa és posar-se malalt i deprimir-se amb el malalt i un altra és portar una cuirassa inexpugnable que et fa estar lluny del patiment aliè i no comprendre res ni que t'entenguin.

Caldrà aleshores utilitzar un llenguatge verbal i no verbal comprensible. Els gestos són importants, quasi més que les paraules. La posició, com es diuen les coses, els tons adequats de comprensió i apropament, la paciència i respirar dues vegades abans de contestar quan l'interlocutor “t'incendia” per dins, etc. Què voleu que digui que no sapigueu!

2. Saber llegir la realitat

Una vegada copsada la realitat de la crisi i del patiment humà de la persona concreta que està davant nostre, aleshores cal llegir la realitat. De fet, n'hi ha moltes lectures. Ho constatem cada dia en els mitjans de comunicació amb les propostes dels nostres polítics i sindicalistes i activistes.

No totes les lectures s'avenen a la realitat, són lectures que passen pel sedàs de les nostres creences, de la nostra història, vivències anteriors dels esdeveniments, els nostres interessos, etc. que ens escoren cap un costat o un altre. És difícil ser imparcial i endevinar la lectura més veritable. Com podem saber si ens hi acostem? Crec que la manera millor per no equivocar-nos és pensar “a qui beneficia?”, a favor de qui estem?, a qui estem ajudant? Estem a favor dels pobres amb aquesta lectura o sols ens dediquem a fer “volar coloms” i donar les culpes als altres?

Massa vegades els sindicalistes i polítics en l'oposició critiquen els qui governen accions, per exemple de retallades, que evidentment que són dolentes i que fan mal, i per tant les crítiques tenen sentit, però no proposen solucions factibles, sols teoritzen i proposen accions impossibles i inabastables, que si ells governessin no podrien fer, perquè “d'on no n'hi ha no en raja”.

Aquest fet ha comportat el descrèdit de la democràcia al nostre país. Per exemple: guanyar eleccions prometent no fer retallades i, quan arribes a poder, aleshores fer-les. No se sabia abans que eren inevitables? A França, per no entrar a casa nostra, el canvi de president de la república va arribar amb la promesa de no retallar i criticant el que hi havia per haver-ho fet. Abans de 4 mesos va fer la retallada més gran de la història del país. Aquestes maneres

de guanyar enganyant i fent trampes no són camins proposats per Jesús, no condueixen a la felicitat, sols al plaer del moment.

Tornant a casa nostra amb les recents eleccions, hem comprovat com es poden fer anàlisis i perspectives equivocades. Es pensava una cosa i n'ha sortit un altra. Era un risc a córrer, els analistes vaticinaven uns altres resultats, magnificant el que els interessa i minimitzant el que no els interessa.

Cal analitzar la realitat de la manera més realista i objectiva possible, les causes que han portat a aquesta i les conseqüències que comporta. Un exemple va ser el Concili Vaticà II, que en les seves declaracions fa primer l'anàlisi de la realitat i la seva interpretació.

3. Com jutgem la realitat a la llum de l'Evangelí?

Una pregunta que em faig constantment –i confesso que m'he avergonyit de mi mateix moltes vegades– és: si Jesús estigués en la meva situació, què hauria fet?; per tant, què em demana a mi que faci? Quantes vegades per comoditat, per por, per no perdre seguretats, etc. m'he equivocat!

Si Jesús vingués avui aquí, estaria content amb l'estructura de la que s'anomena ella mateixa “la Seva Església”? Viuria al Vaticà, als palaus (encara que per dintre siguin freds i incòmodes), mantindria les riqueses acumulades durant tants anys? - ja no pregunto si les hauria acumulat- , donaria les mateixes ordres i instruccions? Es trobaria bé en les nostres litúrgies que fem en nom seu? Podem tenir una referència quan llegim els Evangelis: “aquest poble m'afalaga amb la paraula, però està lluny de mi amb els fets”. “Sortiu d'aquí: heu convertit la casa del meu Pare en cova de lladres!” “No poseu als altres càrregues feixugues que ni vosaltres podeu suportar”, etc.

Analitzant la realitat actual de manca de vocacions religioses a casa nostra per seguir en les mateixes condicions i normes de fa 100 anys –o més–, el fet que molta gent no vegi l'Església oficial (la del Vaticà, la que va vestida en púrpura i viu en palaus), com una estructura al costat dels pobres, dels neguits de la gent, oberta als temps d'avui i proposada a donar solucions aptes per a l'home i dona d'avui, no d'abans-d'ahir, fa que es pugui pensar que anem cap a caiguda, que ja no som necessaris, que la religió catòlica està caducada, no apta per al segle XXI.

Res més contrari al meu pensament. Qualsevol esdeveniment el podem llegir a la llum de l'Evangelí i treure propostes de millora basant-se en el nuclear, l'essencial, que és l'amor, l'estimació als altres i a un mateix i a Déu. Aleshores podem cercar la millor aproximació per resoldre el problema.

Tenim molts exemples de renaixement de l'Església al tercer món i al quart món a casa nostra. El mateixos mitjans de comunicació laics a vegades es fan ressò de religiosos i religioses que són un exemple de lliurament als altres, de compromís amb els que pateixen i els pobres. En la quarta etapa hem de...

4. Passar a l'acció

És bo no ser un de sol el que prengui la decisió sense contrastar-la amb altres que cerquen el mateix bé. Fàcilment hi ha diferents camins, a vegades contraposats, que de bona fe es proposen com a vies de solució d'un problema, com a compromís d'acció.

La comunitat és essencial. La nostra religió és comunitària. Jesús està enmig nostre quan dos o més estem units en nom Seu, ens diu. Sols ens autojustifiquem massa vegades i

prenem decisions que ens autocomplauen, però que poden no ser les millors, fins i tot poden ser contraproductius i fer mal. Compartint amb altres és la millor manera d'apropar-nos a la millor solució, encara que sempre tindrem el dubte d'equivocar-nos.

En parella, els matrimonis som dos a prendre decisions, sempre perdem llibertat individual. En família, la decisió es pren condicionada pels fills, encara tenim menys llibertat individual. En les comunitats de base i les comunitats religioses teniu el gran avantatge de poder compartir les decisions amb els altres germans. Sí que es perd llibertat individual, però, finalment, la decisió és individual, la prens tu sol, una vegada has escoltat els altres. No perds la teva llibertat, però contrastes els fets i les propostes d'acció amb els altres i tens menys possibilitats d'equivocar-te. Quina és la millor decisió? Si coincideix amb la que t'agrada, la menys sacrificada, la que tu proposes primer, aleshores tot va bé, t'agrada de prendre-la. Però, quan la decisió és desagradable per a tu, et suposa cedir a favor de l'altra, no és la que tu volies al començament, aleshores costa de prendre-la.

Però quatre ulls veuen més que dos. Cal estar molt segur per prendre tots els altres com a equivocats i seguir la decisió contrària a la que els altres, de manera unànime, et proposen. Les possibilitats de ser tu l'errat són molt altes. Compartir la presa de decisions, estar amatent al que els altres diuen, no és perdre llibertat, és guanyar-la, ja que encertes més vegades i t'acostes més a l'objectiu final, a la teva missió en aquest món.

L'oració és essencial abans d'analitzar una proposta i de prendre una decisió. Jesús, una vegada més, ens ho ensenyà: Ell es retirà a orar abans dels seus moments decisius.

Cal endinsar-se dins d'un mateix i cercar allí a Déu. Som temples de l'Esperit Sant. Els grans contemplatius: Sant Joan de la Creu i Santa Teresa de Jesús ens ho ensenyen, ells ho han après.

A mi m'agrada l'oració contemplativa, anar al fons d'un mateix on hi ha Déu. El germà Roger de Taizé ho va descobrir quan va fundar la comunitat de Taizé, sobreposant la unitat per sobre de les divisions dels cristians i vivint la pobresa evangèlica i el compromís amb els que pateixen. Sembla un miracle veure tants joves de totes les condicions i maneres de vestir, pregar hores i hores cercant Déu en el seu interior.

Per això, l'èxit dels influxos de la contemplació de les confessions orientals per gent del nostre entorn; per això, per exemple, l'èxit del diari publicat de la jueva Etty Hillesum escrit al camp de concentració nazi, on va morir, sense conversió al catolicisme, o d'Edith Stein, que va fer el pas. Etty explica el seu procés personal de conversió: interessant és que no es pregunta què pot fer Déu per mi, què li demano, sinó com puc jo ajudar Déu. Podem fer moltes coses per ajudar a complir la voluntat de Déu. Tenir Déu al costat nostre ens dóna força per afrontar les situacions difícils i ficar-nos-hi, des-instal·lant-nos dels nostres espais de conformitat i comoditat. Tenir una forta vida interior. Donar tota la nostra vida pels altres. Viure els Sagraments: Eucaristia i Penitència.

5. Revisar l'acció

Finalment, haurem pres una decisió i emprès una acció determinada. Cal, aleshores, revisar-la periòdicament. Una decisió no té per què ser encertada de continuar si canvien les circumstàncies. Si el vent canvia, caldrà rectificar el rumb del timó per anar a port.

Les decisions vitals essencials, els compromisos de vida adquirits, convé anar-los revivint i refermant periòdicament, posar-los al dia. La revisió no és per trencar-los –això hauria de ser una situació extraordinària i extrema–, sinó per anar-los adaptant als temps actuals que s'estan vivint. No ser penells (veletes) que es mouen i giren segons bufa el vent.

Massa vegades una acció determinada és eficaç amb uns joves de fa dos anys i ineficaç amb els d'enguany. Cal analitzar-la, veure en què han canviat i què cal que canviem del nostre llenguatge, de la nostra manera de presentar-nos i de comportar-nos, per tal de que ens entenguin i assolim l'èxit en la nostra missió.

El missatge de Jesús és transtemporal. Si llegim els Evangelis, trobem una proposta de camí en aquest món que ens condueix vers la felicitat ja aquí per gaudir-la al 100% en l'altra vida. Dóna sentit fins i tot al misteri de la mort i de la intel·ligència humana.

No només avui el missatge de Jesús no està en crisi, sinó que és del tot necessari que el posem en primera línia dels nostres pensaments i accions: de pobres, en tindreu sempre entre vosaltres, ens va dir Jesús.

Crec que les organitzacions religioses teniu una font preciosa en les intuïcions dels vostres fundadors. Rellegint tot el que ells van dir, fer i fundar, i posant-lo al dia del segle XXI, teniu molta feina a fer, dins de la comunitat eclesial. Segur que potser caldrà podar alguna branca que el temps ha fet brotar i que ara no és necessària, i potser caldrà empeltar-ne un altre, potser "d'un altre fruïter diferent", per tal de que surti el millor fruit. Potser caldrà prendre decisions doloroses –tallar i cosir sempre fa mal–, però el resultat val la pena.

Jesús ens diu que s'entra al cel per la porta estreta. Cal sacrificar-nos.

L'Església en el seu conjunt també haurà de fer una revisió a fons de les seves actuacions, de la seva eclesiologia: és l'adequada al segle XXI? Cal un replantejament de moltes coses, com la mateixa visió i missió de la dona, per exemple. Crec que agafant el que al començament he esmentat: Si Jesús estigués aquí, què faria, quina església li agradaria? Doncs, aproximem-nos-hi.

SIGNES D'ESPERANÇA

Hi ha esperança, ja que, de necessitats, sempre n'hi haurà, perquè Jesús no ens deixa mai sols: sempre estaré amb vosaltres, ens diu. Jesús ens salva, ens ofereix la salvació. Els cristians no hem de ser persones deprimides, desesperades, això no és cristià, no és de ser seguidor de Jesús. Creiem que Jesús va venir i ens va salvar, ens va obrir la porta del cel, va anar a preparar-nos l'estança i ens hi espera a tots nosaltres. Necessitem més coses per ser feliços? Sabem que som instruments, però és Déu qui actua a través nostre. Hem de deixar que actuï amb els Seus temps. No pensar que és el nostre esforç el que ho aconseguim, entre altres coses perquè, si no ho assolim, ens podem sentir fracassats.

Avui dia hi ha molt desencís en les persones, molta decepció, havien cregut en el que nosaltres sabem, són ídols i ara han caigut: consumisme, poder, diners, plaers, facilitats, donar gust als instints, etc.

Molta gent pateix ara problemes econòmics i socials. Donen les culpes als altres, però en el fons saben que ells hi han aportat, que en són còmplices, de la situació, que s'han deixat enredar sota ofertes idolàtriques mundanes de falses felicitats.

El camp, doncs, és abonat per sembrar el missatge de Jesús. Feia molts anys que no el teníem tan abonat, tan tou, doncs ha plogut molt. Aprofitem ara per sembrar el missatge de Jesús, no tenim excusa, ens necessiten. Tenim un tresor per oferir i molta gent necessitada. No deixem amagat el tresor, ni posem la llum que tenim sota la taula, sinó al davant, perquè il·lumini tota l'estança. La societat està a les fosques d'espiritualitat, de sentit, de rumb, necessita d'aquesta llum veritable.

Sorgeixen comunitats i grups vinculats a ordes religiosos, encara que no hi entrin directament a formar-hi part, però que els donen suport. Cal revaloritzar el paper de la persona.

No ens hem d'angoixar si moren moltes coses que teníem, si les perdem. Estem vivint un canvi de cicle. Neixen moltes iniciatives, encara que de retorn a temps passats per no perdre no crec que sigui l'adequat: no crec sigui el millor buscar certes coses dins de les incerteses, regular altra vegada rígidament la vida per tenir seguretats. A vegades els neoconvertos són més rígids que les persones grans. Diuen que els que vam viure el Concili Vaticà II i que ja som vells som més caritatius i propers que molts joves que cerquen seguretats separant-se dels altres i diferenciant-se artificialment per no contaminar-se.

A Catalunya hi ha molts signes d'esperança. Molta gent entregada a ajudar els més desfavorits en comunitats cristianes i de vida religiosa. Compromís polític, voluntariats.

També molts religiosos i capellans grans sou testimonis de fidelitat d'una vida que cal posar en valor, com els matrimonis que porten molts anys de fidelitat.

Crec que cal fomentar espais de silenci, de reflexió, d'interiorització. Educar en el creixement de la vida interior. Crear espais per al retrobament, per fer comunitat –la nostra religió és comunitària per excel·lència–, llocs on els nens i els joves, els adults i els vells s'hi trobin bé, llocs de pau, acollits per ser ells, no per donar o per dir sí al que els diem.

Convertir les nostres celebracions litúrgiques en això: celebracions no avorrides que ajudin a endinsar-nos al nostre interior. Fomentar comunitats petites, orar cercant Déu al nostre interior.

Cal cultivar tot el procés de maduració de la persona, des de la infància, passant per la difícil adolescència. Fer bé la iniciació cristiana. La confirmació és un temps important.

El temps d'advent és un temps d'esperança. Crec que cal un *aggiornamento* constant. Si cal, hem de reconvertir, fer sinergies amb altres comunitats religioses, unificar estructures, estar més units a les línies evangelitzadores del bisbat. Despertar i cultivar l'Esperit.

Us animo a seguir endavant, a seguir fent el bé: ja sigui anar preparant els joves els que teniu aquest carisma o els qui us dediqueu a l'atenció dels malalts, o dels vells, o dels pobres. Us animo a anar insistint que la nostra estimada Església canviï i s'adapti a les necessitats dels homes i dones del segon decenni del segle XXI sense perdre la frescor de l'Evangelí, sense descafeïnar-lo, ans al contrari, posant-lo al dia amb tota la seva frescor.

Moltes gràcies per la vostra atenció.

Joan Viñas